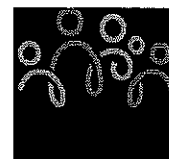

MAGYAR BÖLCSŐDÉK EGYESÜLETE
Bölcsődei Módszertani Szervezet
1119 Budapest, Tétényi út 46-48.
Tel.: 06- 20/232 9205
e-mail: elnok.mbemodszertan@gmail.com

Feljegyzés a Sárbogárdi Hársfavirág Bölcsőde szakmai ellenőrzéséről

A szakmai ellenőrzést a Fejér Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály **FE/06/00556-3/2022. számú végzése** alapján, 2022. június 17-én végezte **Palkovics Józsefné** szakértő.

A szakértői vélemény kialakításánál elsősorban figyelembe vett jogszabályok és dokumentumok:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.)
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet)
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Sznyr.)

AZ ELLENŐRZÉS ALÁ VONT INTÉZMÉNY ADATAI:

Fenntartó: **Sárbogárd Város Önkormányzat**
7000 Sárbogárd Hősök tere 2.
Ellátandó terület: Sárbogárd város közigazgatási területe

Az intézmény adatai: **Sárbogárdi Hársfavirág Bölcsőde**
7000 Sárbogárd Ady Endre u. 126.

Megbízott bölcsődevezető: **Zsolnainé Csajbók Éva** kisgyermeknevelő
(vezetői megbízása 2016-tól a harmadik 5 éves időtartamra szól)

Az intézmény szervezeti formája: **Önálló bölcsőde** (Gyvt. 43.§ (2) a) pont szerint)
Alapítás dátuma: 1998.02.12.
Alapító okirat száma: 80//2014 (2014.VI.13.)
Tanúsítvány száma: FE/0600691-22/2018
Ágazati azonosító: S0052233
Határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik

AZ ELLENŐRZÉS SORÁN ALKALMAZOTT MÓDSZEREK:

Az ellenőrzés során a tárgyi feltételek és a szakmai munka megfigyelése, az intézményi és a gyermekekről készített egyéni dokumentáció vizsgálat, valamint a bölcsődevezetővel készített interjú.

A helyszínen a következő dokumentációk vizsgálata történt meg: működési engedély – Tanúsítvány; Felvételi kérelem; Megállapodás az ellátás igénybevételéről; Gyermek egészségügyi Törzslap; Egyéni fejlődést nyomon követő dokumentáció; Üzenő füzet; Csoportnapló; Étlap; Napi jelenléti ív; Napirend; Gondozónői munkarend.

Dokumentumelemzés a helyszíni ellenőrzést megelőzően: szakmai program és kötelező mellékletei: Megállapodás, Házirend; Szervezeti működési szabályzat.

A helyszíni ellenőrzés a tárgy napon 7⁴⁵ órától 13³⁰ óráig tartott és a következő napirendi események megfigyelése történt: reggeli, szobai és udvari játék tevékenység, étkezést megelőző gondozási tevékenység, az ebédelés gondozási folyamata, ebéd utáni alvás szervezése.

Kiscsoportos beszélgetés a bölcsőde kisgyermeknevelőivel, bölcsődevezetővel a megfigyelés tapasztalataira vonatkozóan.

1. A bölcsőde adatai:

A bölcsőde több évtizedes múltra tekint vissza, már 1952-ben is bölcsőde működött az épületben; 1980-tól műemlékjellegű besorolású az épület. Kezdetben 4 csoportos bölcsődeként működött, melyet az 1980-as évekre 2 csoportra csökkentettek. A megszűnt férőhelyek helyiségeiben a védőnői szolgálat kapott helyet. A város fejlődésének köszönhetően a szolgálat új helyre költözött, így a bölcsőde iránti fokozódó igények kielégítésére lehetőség nyílt pályázat beadásra és ennek segítségével új csoportok szervezésre.

A sikeres pályázat segítségével a meglévő korszerűtlen bölcsőde is megújul a következő nevelési évre.

A tovább fokozódó bölcsődei ellátás iránti igény újabb fejlesztést kíván a település vezetésétől, ezért 2021-ben élt az RRF-1.1.2-2021 „Bölcsődei nevelés fejlesztése” témában kiírt pályázati felhíváshoz csatlakozva újabb forrás áll a fenntartó rendelkezésére; plusz 14 férőhelyes csoporttal bővíthet a bölcsődei ellátás a városban.

A jelenlegi 797 m² alapterületű udvar a az új szárny megépítése után is elegendő nagyságú levegőztető udvar (628 m²) kialakítását teszi lehetővé.

A bölcsőde naponta 7⁰⁰ – 17⁰⁰-ig három csoportban fogadja a gyermekeket.

A szakmai ellenőrzés időpontjában **29** fő kisgyermek volt jelen; a gyermekek ellátását 6 kisgyermeknevelő végezte.

A szakmai ellenőrzés időpontja a csoportok kialakítását követő nyári időszakra esett, így a gyermekek viselkedésében jól megfigyelhető volt a biztonság érzés, az otthonos viselkedés. Még a legfiatalabb gyermekek is tájékozottak voltak a napirend során következő eseményeiben.

- férőhelyszám **40 fő**
- felvett gyerekek száma **39 fő**

A csoportok megoszlása:

Pillangó csoport 14 felvett gyermek, életkoruk 39-40 hónap;

Katica csoport 13 felvett gyermek, életkoruk 30-39 hónap

Süni csoport 12 felvett gyermek, életkoruk 16 -27 hónap

2. A Nevelő-gondozó munka személyi feltételei

1. Személyi állandóság, felmenőrendszer

A bölcsődében a vezető és a 6 fő kisgyermeknevelő szakmai képzése megfelel meg az NM rendelet 2. sz. mellékletében szereplő képesítési előírásoknak (a vezető és egy kisgyermeknevelő csecsemő és kisgyermeknevelő BA, 5 fő kisgyermeknevelő OKJ gyermekgondozó – nevelő). A bölcsőde vezetésre a felsőfokú végzettségű csecsemő és kisgyermeknevelő 2022 kapott újabb 5 éves időtartamra megbízást, Ő a vezetői feladatait a gyermekcsoporttól függetlenül végzi – 2019-ben szociális ágazatban mestervezető képzést végzett; 2022-ben a megújító képzést is teljesítette – Munkahelyi társaskapcsolat konfliktus helyzetek delegálása témakörben.

A gyermekcsoportokban a 6 kisgyermeknevelő váltott műszakban gondozza – neveli a csoport gyermekeit. Hiányzásuk esetén a társ kisgyermeknevelő, vagy a „vezető” végzi a helyettesítő feladatokat; idegen személy nem végez feladatot hiányzás esetén sem.

Jelenleg 1 fő kisgyermeknevelő betegség miatt tartósan hiányzik, helyettesítését megfelelő szakmai képesítésű kisgyermeknevelő határozott időben történő foglalkoztatásával biztosítják.

A bölcsődei dajka munkakört létrehozták – a dajkák (2 fő) életkoruk alapján a képzés alól felmentettek a kötelező tanfolyam elvégzése alól.

A beíratott gyermekeknél a legidősebb gyermek 40 hónapos, a legkisebb gyermek 16 hónapos. A felmenőrendszer érvényesül, az intézménybe történő felvételtől azonos csoportban, azonos felnőttek gondozzák a gyermekeket az óvodába történő átmenetig.

A saját kisgyermeknevelő rendszer működését tapasztaltam az udvarra menetel -bejövetel, a fürdőszobai tevékenység és az étkezés során, de a közös udvaron a játék időben a gyermekek bátran fordultak a másik kisgyermeknevelőhöz is.

A vezető és a kisgyermeknevelők egymást helyettesítik, nincs szükség külső helyettesítőre. A csoportokban a 2 fő dajka segíti a kisgyermeknevelők munkáját.

2. Az egyéni szakmai fejlődés lehetőségei

A szakdolgozók működési nyilvántartásba vétele megtörtént, a kötelező továbbképzésen a

lehetőségek szerint részt vesznek. Továbbképzési tervet az intézményvezető a bölcsőde számára elkészítette 2018 – 2022 évekre készítette el. 1 határozott időben foglalkoztatott kisgyermeknevelő a gyakornoki idejét tölti, mentora a főiskolai végzettséggel rendelkező társa.

Házi továbbképzéseket a napi megbeszélésekbe illesztve, illetve havonta tartanak, az ismeretanyagot az internetről, és a módszertani levelekből szerzik.

A „Gyakornoki szabályzat” kidolgozott, részletes.

II. A Nevelés-GONDOZÁS tárgyi feltételeinek biztosítása

1. A 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 11. sz. mellékletében felsorolt felszerelések használata

A csoportszobák beláthatók, a bútorok elhelyezése stabil a falak mellett, illetve nyitott – minden oldalról megközelíthető térelválasztók elhelyezésével történt.

A csoportszobák alapterülete kb. 40 m². A megfigyeléskor a gyermekek kiscsoportokban, önállóan, vagy a kisgyermeknevelőjük társaságában tevékenykedtek. A nagymozgásos tevékenységhez a tágas sok játékkal felszerelt udvaron megfelelő hely állt a gyerekek rendelkezésére.

A csoportszoba kialakítása esztétikus, a díszítések mennyisége megfelelő.

A játékeszközök megfelelnek az egészségügyi és pedagógiai szempontoknak, valamennyi korcsoportnak elegendő mennyiségben áll rendelkezésre. Tárolása a gyermekek önálló választását biztosítja.

A Süni csoportban az egy év körüli gyermek tevékenységéhez, biztonságos elhelyezéséhez, pihenéséhez megfelelő védett helyet alakítottak ki.

A nagyobb gyermekeknek megtalálható az utánzó- szerepjátékhoz eszköz, a különböző funkciósarkok kialakítása megtörtént. Elegendő terület áll rendelkezésre az építéshez, az alkotó tevékenységhez a csoportban elhelyezett asztalokat használják.

Az étkezéshez és asztali játékhöz használt székek és asztalok mérete megfelel a gyermekek szükségleteinek.

A fürdőszobák megfelelően felszereltek, a felújításkor az áttekintő ablak nem került beépítésre egyik esetben sem. A gyermekek csoportjából közvetlenül megközelíthető, a tisztálkodás gondozási műveleteit a kisgyermeknevelő hallótávolságban végezheti el. A rálátás a csoportból nem biztosított, szükséges a felnőtt folyamatos fizikai jelenléte (társ kisgyermeknevelő, vagy bölcsődei dajka).

A pelenkaváltáskor a lemosási lehetőség körülményes, mert a zuhanytálca a pólázótól távol került beépítésre.

A gyermekek méretének megfelelő WC-k és mosdókagylók adottak, a mosdó feletti tükör került elhelyezésre. A csoportok számára biztosított az egészalakot mutató tükör.

A fürdőszoba közvetlenül kapcsolódik a gyermeköltözőjével; aminek felszerelése a 15/1998. NM rendelet felszerelési jegyzéke szerint berendezett.

A gyermekek felügyelete folyamatosan biztosítva volt.

A bővítéskor kialakított gondozási egység Pillangó csoportjához külön - közvetlenül

kapcsolódó fürdőszoba került kialakításra.

2. A játszószoza, a gyermekek által használt egyéb helyiségek díszítése

A gyermekek alkotásai a gyermeköltözőben megtekinthető. A szobai dekorációban a kisgyermeknevelők által készített tavaszi hangulatot idéző díszítések kerültek elhelyezésre.

III. Nevelés-Gondozás

1. A gyermekek folyamatos napirendje és a kisgyermeknevelők munka szervezése

Az átadóban kifüggesztésre került a kötelező dokumentációk: napirend, Házi rend, étrend és a gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége.

A hat kisgyermeknevelő váltott műszakban dolgozik, a délelőtti és délutáni műszakban; a vezető 8 órától 16 óráig végzi feladatát. A kisgyermeknevelők munkarendje lehetőséget ad a napi 7 órás csoportban végzett feladat megtartására, az ölekezési idő optimális alakítására, ehhez a családok igényeinek megfelelően alakítják a munkakezdést, illetve a munka befejezését. A munkarend a gyermekcsoport napirendjéhez alkalmazkodik.

A gyermekek egyéni szükségleteihez és önellátási szintjéhez illeszkedően gondozási sorrend szerint történik az udvarról történő bejövétel, az ebédeltetést megelőző gondozási tevékenység és az ebédeltetés. A kisgyermeknevelő 2 gyermekkel indul a fürdőszobába, az ő ellátásukat biztonságosan tudja elvégezni, időt hagyva az öntevékenységre, a sürgetés nélküli gyakorlásra. A gondozás sorrendjét a beszoktatás rendje határozza meg, de a napirendben lehetőségük van a rugalmas változtatásra is (egy – egy fáradtabb gyermek előnyt élvez, illetve a soron kívüli tisztálkodás szükséglete is).

A folyamatos felügyelet minden helyzetben és esemény során tökéletesen megoldott volt, a gyermekek nem maradtak felügyelet nélkül soha. A felügyelethez csak kis mértékben igényelték a dajka részvételét (udvari érkezéskor és a bejövételkor).

2. A kisgyermeknevelők nevelői magatartása, kommunikációja, felnőtt-gyermek interakciók

A kisgyermeknevelők figyeltek a gyermekek egyéni igényeire, szükségleteire. Gyakori volt a simogatás, mosoly, testközelség – ölelés, feltétel nélküli volt minden gyermek felé az elfogadás. A megfigyelésem időszaka alatt jó kapcsolatot érzékelttem a kisgyermeknevelők és a gyermekek között, a gyerekek bátran fordultak segítségért a felnőtthöz, gyakori volt a közös játéktevékenység ötletadás, illetve együtt játszás formájában.

Mind a két kisgyermeknevelő sokat kérdezett, sok információt nyújtott – az aktuális témában, gyakran bevonták a gyermeket a beszélgetésbe, javasolnak dolgokat, adtak ötleteket egy-egy tevékenység sikeres elvégzéséhez (pl.: vonalvezető, puzzle összeillesztés).

Az egyéni szükségleteket figyelembe veszik, az udvari játékhoz való készülődésnél; ebéd utáni pihenésnél – WC használat, ruhadarabok felvétele stb. Az önállósodási folyamatot többségében pozitív megerősítésekkel támogatták, egyénileg figyelembe vették az eltérő időtartamokat. A gyermekek kompetencia törekvéseihez próbáltak alkalmazkodni.

a) Étkeztetés

Az étkezésekhez a gondozási sorrendnek megfelelően egyesével hívták a gyermekeket és a terítékükkel foglaltak helyet; mindenki jól ismerte az ebédelés folyamatát. Az étkezési szokások kialakítására figyeltek a kisgyermeknevelők, az étkezések hangulat megfelelő volt.

Az étel megnevezése minden gyermek esetében megtörtént és kóstolás is megvalósult a

gyermek körében. A táplálás előkészületei a szakmai szabályoknak megfelelőek voltak, így az étkezés során folyamatosan a gyerekek között tartózkodott mindkét kisgyermeknevelő, szükség esetén segített.

Az étkezéshez az előírás szerinti porcelán, üveg és rozsdamentes eszközöket, textilterítőt és papírszalvétát használnak.

A gyermekek érettségének megfelelően használtak előkét, szükség esetén segítség „két kanalas” módszer alkalmazásával történt. Az étkezés során figyelembe vették a gyermek által elfogyasztani kívánt mennyiségre vonatkozó jelzéseiket, elfogadták azt, az étkezést megelőző folyadék kínálás megtörtént. Az étkezés befejeztével várakozási idő nélkül mehetett mindenki mosakodás után az ágyába.

Az intézmény főzőkonyhával rendelkezik; az étlap összeállítása az ételmezésvezető feladata; az elkészítést szakképzett szakács végzi.

Az étlapon szereplő ételféleségek követik a táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014.(IV.30.) EMMI rendeletet.

b) Altatás

Az altatáshoz kényelmes fektetőket használnak, az egyéni alvókákat/átmeneti tárgyakat a gyerekek használhatták. A szabadlevegőn altatásra nincs lehetőségük az épület adottságai miatt. Az alvó gyermekek felügyelete folyamatos.

c) fürdőszobai gondozás (egyéni tisztálkodás, pelenkázás, WC-használat)

A fürdőszobai gondozás során az önálló próbálkozásokat támogatták, ehhez gyermek méretű WC és gyermekmosdó áll a rendelkezésre. A gyermek WC-k mérete miatt esetenként szükséges fellépő biztosítva volt. Az én tudat kialakulása, önmaguk megismerése miatt a mosdók fölött tükör került elhelyezésre. A pelenka cserét többségében a pólyázón végzik, a nagyobb – biztosan állni tudó gyermekek esetében alkalmazzák az állva pelenkázás módszerét is. A pelenkaváltáskor a lemosás helyett törülközőt használnak, mert a csecsemőkád megközelítése körülményes.

A szobatisztaságra nevelés a gyermekek érettségének ütemében a családdal egyeztetve történik.

A gyerekek otthoni ruhában vannak a csoportban, a szülők gondoskodnak a csere lehetőségéről. Az eszközök tárolása megfelelő, a gyerekek nagyon jól ismerik a jelüket, mindent azonnal megtalálnak.

A higiénés szabályok betartásához, a helyes szokások kialakításához rendelkeznek a megfelelő eszközökkel; a kisgyermeknevelők azonos módszereket alkalmaznak a gondozás során.

d) Játéktevékenység, tanulás segítése

A játéktevékenység során a szabad mozgás lehetősége végig biztosított volt.

A csoportszobában az alkotó, utánozó és logikai játékok támogatják az ismeretek és tapasztalatok megszerzését a gyermekek számára.

A különböző korú és fejlettségű gyermekek érdeklődéséhez igazodóan segítették a gyermekek kezdeményezését a játékban (baba játék, képeskönyv nézegetés), kellő mértékben

kapcsolódtak egy-egy gyermek kérésére a tevékenységéhez.

Az évszaknak megfelelő mondókákat – énekeket kínáltak a gyermekek számára, amihez a nagyobb gyermekek már aktívan kapcsolódtak.

Az udvari lehetőségek (mobil és rögzített mozgásfejlesztő eszközök) változatos tevékenységre ösztönzik a gyermekeket. Az udvar mérete megfelelő, megközelítése a felnőtt folyamatos jelenlétében tud megvalósulni. Egy kinti helység szolgál a játékok tárolására.

A felnőtt támogató, megerősítő módon van jelen a csoportban, ötletadó, segítő érzelmileg és fizikálisan elérhető; csak kellő mértékben avatkozik a gyermeki tevékenységbe ekkor is csak minimális informáló segítséget nyújt. Ha a gyerekek bevonják őt vagy kérnek tőle valamit, akkor készséggel segít.

e) Viselkedésszabályozás, társkapcsolatok

A gyermekek szabály betartására odafigyeltek a kisgyermeknevelők, konfliktus esetén segítették a gyermekeket a megoldásban. Azonos elvárásokat közvetítettek a gyermekek felé. A gyermekek közötti jó kapcsolatot, pozitív megnyilvánulásokat megerősítették; egymás közötti kommunikációjukban jó mintát nyújtottak.

A kisgyermeknevelők a gyermekek életkorának megfelelő egyszerű, jól értelmezhető és kevés szabályt állítanak, feleslegesen nem korlátoznak. A szabályokra való figyelmeztetésben meg van a szabály szükségességének megfelelő fokozatosság.

IV Kapcsolattartás a szülőkkel, A CSALÁDI NEVELÉS SEGÍTÉSE

1) Közvetlen személyes kapcsolat

A szülők látogatása a bölcsődében gyakori, az ismerkedő jellegű családlátogatás valamennyi felvett kisgyermeknél a saját kisgyermeknevelő által megtörtént. A gyermekek beszoktatása szülővel zajlott, dokumentálása megtörtént.

Szülői kérésre a gyermek fejlődésével kapcsolatosan a kisgyermeknevelők előre egyeztetett időpontban szervezik az egyéni beszélgetést. A vezető heti fogadóórája a hirdető táblán a szülők számára elérhető. A kisgyermeknevelők a hirdető táblán közzétett időben, illetve szükség szerint állnak a szülők rendelkezésére.

Az egész intézmény működésére a családias, szeretetteljes légkör jellemző.

2) Közvetett kapcsolat, a szülők tájékoztatása írásban

A közvetett kapcsolat tartására családi füzetet vezetnek, amelybe többnyire a kisgyermeknevelők írnak.

A vezető továbbra is évente tájékozik a szülők körében a bölcsődei ellátásra vonatkozó elégedettségükről, esetleges javaslatukról.

3) Alapellátáson túli szolgáltatások a családi nevelés támogatására.

A szabad férőhelyeken időszakos felügyelet szolgáltatást kínálnak. Az igénybevétel feltétele a szolgáltatás díjának kifizetése és az orvosi igazolás megléte a gyermek aktuális egészségére vonatkozóan.

A felújításkor sószoba került kialakításra a gyermekek egészség megőrzése, az

immunrendszerük erősítése érdekében.

A pandémia ideje alatt az alapfeladatokon túl nem nyújtottak szolgáltatást.

V. SZAKMAI DOKUMENTÁCIÓ

A gyermekekről a fejlődési napló vezetnek, ismerik az „új dokumentáció” tartalmát.

A családlátogatás és a beszoktatás szépen dokumentált. A csoportnaplóban minden kisgyermekről megjelennek egyéni megfigyelések, de ezek nagyon rövidek, gyakran csak kulcsszavakat tartalmaznak. Az Egészségügyi törzslap minden gyermekről vezetett.

A dokumentumok rendszeresen készülnek, szakmai követelményeknek megfelelő megfogalmazással.

Összegzés:

A bölcsődei csoportban nyugodt, többségében szakszerű gondozó – nevelő munkát tapasztaltam.

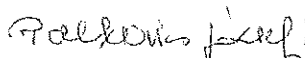
A gyerekeket szeretettel nevelik – gondozzák, segítik a fejlődésükben, a környezet kialakítása során is figyelembe veszik az egyéni fejlődésüket. A kisgyermeknevelők nevelői magatartása, személyisége megfelelően szolgálja a gyermekek napközbeni ellátását. Szívesen alkalmazzák az új ismereteiket a gyakorlati munkában.

A tapasztaltak alapján javaslom:

- továbbra is javasolt a csoport szobák ablakainak cseréje (bukó-nyíló), mivel a jelenlegi nyíló ablak a meglévő láncos megoldással együtt balesetveszélyes
- a kinti tároló helyiségben a WC és mosdó kialakítása
- a játszó udvar „pala” kerítésének cseréje – a férőhely bővítéssel egybekötve.

Az előző ellenőrzést követően nagyon sok pozitív változást figyelhettem meg (gondozó-nevelő munka színvonala, szabályzatok kidolgozása, szakmai program felülvizsgálata). az ott javasolt változtatásokat végrehajtották. Folyamatosan törekednek a családokkal közösen történő hatékony kisgyermekellátás megvalósítására.

Szár, 2022. július 29.

Palkovics Józsefné
szakértő

Hégedűsné Végvári Katalin
elnök

